

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj
Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Csak mozogjon

a magyar, dolgozzon, fokozza lelkének ébrenlétét, hajszolja testét, pattanásig feszítse meg idegeit, — építsen akkor is, amikor a világ nagy területén rombolnak, készítse elő testét, lelkét, hogy vissza tudjon ütni, ha valaki bántani meri s meg tudja védeni a szent hazai földet, ha idegenek támadni akarnak, — csak mozogjon, dolgozzon a magyar szántóföldeken, műhelyekben, gyárakban, tudósok laboratóriumaiban, ne legyen az országnak talpalatnyi helye, ahol nem üz és nem hajszol a nagy magyar közösségért való lelkiismeret, a kötelességtudat, ahol nem verejtékeznek a munkától a homlok, mozogjon, dolgozzon a magyar — minden becsületes magyar — mert ma nincs kicsi és nagy jelentőségű munka, hiszen amikor a nemzet egyetemes nagy testének minden kis atom-munkájára szükség van, — amikor kisebb és nagyobb munkaterületeken, városokban, falvakban, síkságokon, hegyeken fiatalnak, öregnek, nőnek, férfinak, földbirtokosnak, tudósoknak, diáknak, iparosnak, kereskedőnek — kinek-kinek a maga helyén és a maga módján — egyformán szükség van munkájára, amit anyagiakban és erkölcsiekben előállítani, teremteni tud és köteles, akkor a nemzeti erő kifejtés megnyitkozásában és hatásában egy és egyenlő lesz minden munkás, az volna baj, ha a legkisebb munkaérték is hiányoznék a nemzeti erő megmutkozásának döntő — talán: sorsdöntő — pillanatában.

Csak mozogjon és dolgozzon a magyar, mert a munka zajában, ütemében és lendületében — az egy közös magyar cél magnetikus vonzásában — közelebb kerül lélek a lélekhez, a munka lázában fölforrat vér áramlásán át még a test is testvérnek érzi a másik testet, — mozogni és dolgozni, mert az emberiség történelmének ezen a szörnyű sorsfordulóján az építő és alkotó, a honvédő és megmentő munkában összefogott magyarság hiánytalan és teljes egységére van szükség, különben a poklokra jutunk!

Csak mozogjon és dolgozzon a magyar, mert a mozgás: élet és megmaradás, a tespedés: széthullás és összeomlás, — a tespedés: a biztos halál!

A magyarságnak a most végveszélyre sodort egész európai kontinensen a történelem-adta, sajátságosan külön helyzete van, — a magyar nemzetnek benne kell maradnia a keresztény civilizációtn álló európai népek együttesében

s benne is akar és benne is fog maradni, mert egy évezred véraldozatán és szenvedésén át ehhez legalább annyi jogcíme van, mint bármelyik — akár kicsi, akár nagy — nemzetnek, de hogy ezt a törvényt jogot és igazságot ezekben a világválságos időkben is meg tudjuk tartani és másokkal is megtartatni, ehhez a nemzet egészséges egysége mellett az inaszakadásig menő termelő munka kell a honvédért, hogy hazavédő fegyvere biztos, erős és győzelmes legyen s dolgoznunk kell anyionknak egymásért, hogy a katona mögött dolgozó munkafront lehessen és legyen is hősi, áldozatos s megrendíthetetlen, mint a harci front, akkor és mindenkor, amikor kell.

Nem tanokra, nem elvekre, nem világnézetekre van ma szüksége a magyarnak, hanem egyedül a nemzeti és állami lét megvédéséért való legteljesebb

felkészülésre, munkára és munkára, a leghősibb magyar munkára, amelynek nincs se kezdete, se vége, csak szakadatlanul lüktető folyamata, — magyar munkára, amelynek célja, hite és himnusza van: az örök magyar ideákhoz való hűségben a nemzetet a mai világválságon átmenteni a keresztény erkölcsön és magyar munkán s a szociális igazságokon felépülő, eljövendő boldogabb Magyarországra számára.

Ne sáfarkodjál hűtlenül, ne fecsegy hasztalanul és ostobán, ne henyélj és ne türelmetlenkedjél, ne kritizálj igaztalanul azon a munkaterületen, ahova hivatásod és sorsod állított, hanem dolgozzál!

Ez az igazság Budapesten is, Szilágysomlyón is és az ország legkisebb részén is. (h. d.)

Kémeri Nagy Imre emléktáblájának leleplezése

Bürgezd ünnepe.

Lélekemelő ünnepség zajlott le a múlt vasárnap é hó 16-án egyik szomszédos szilágysomlyói faluban, Búrgezdön.

A Társadalmi Turul Szövetség és a környék magyar lakossága a hősi halált halt *vités Kémeri Nagy Imre*, m. kir. honvéd százados szülőházát emléktáblával jelölte meg. Ezt az emléktáblát leplezte le az ünneplő közönség vasárnap.

Az ünnepségen képviseltette magát a m. kir. budapesti I. Honvéd Hadtestparancsnokság *Monostory Gyula* m. kir. százados által, Szilágysomlyó helyőrsége *Nemes Tarr Károly* m. kir. százados és *Fodor József* főhadnagy vezetésével kiküldött négy altiszttel. Szilágysomlyó törvényhatóságát, főispánját, alispánját dr. *Krassnay László*, főszolgabíró képviselte, Szilágysomlyó várost pedig dr. *Sztrányay György* v. aljegyző. A Turul Szövetség részéről dr. *Tarnóczy László*, a propaganda — ügyosztály vezére és *Bartha Viktor* dominus, a Rongyos Gárda részéről *Szabó László* és a Turáni Magyarok részéről *Márton Jenő* jelent meg. Ott ünnepeletek a környező falvak képviselői, lakosok, előjáróságok tagjai, népviseletes ifjak, levante diákszakaszok.

A zászlódiszba öltözött kis magyar falu lakossága szinte megkétszereződött az ünneplőbe öltözött környékbeli magyarsággal.

Az ünnepség első része a református templomban zajlott le, mely zsuffoláig megtelt a küldöttségekkel, a Kémeri Nagy Imre családdal és a falu lakosával. *Péter András*, ref. lelkész magas szárnyalású beszédben emlékezett meg községe nagy fiáról, annak áldozatos bátorságáról, magyarságáért való mindenkor kiállásáról, izzó faj- és hazaszeretetről.

A templomból a csaknem szemből épült Kémeri Nagy családi házhoz vonult át az ünneplő közönség. Itt a kárártelki levante zenekar Himnusza után dr. *Tarnóczy László* mondott megragadó, nagyvonalú ünnepi beszédet, majd a Rongyos Gárda képviselője szavalt el nagy sikkerrel Bánfalvi György „Hadak útján” c. magas szárnyalású költeményét. Utánna a község

főbírája köszönte meg az ünnepség megrendezését és a községet díszítő emléktáblát, melyet a Turul Szövetség képviselője adott át és a hős egyetlen fia, Kémeri Nagy István vett át megőrzés végett. A műsor végén a I. Honvéd Hadtest, Szilágysomlyó, a szilágysomlyói 3. honvéd felderítő zászlóalj, a szilágysomlyói járás, Szilágysomlyó város, a Turul Szövetség, Búrgezd község, a Rongyos Gárda és a Turáni Magyarok koszorúját helyezték el a kiküldöttek az emléktáblánál. Az ünnepséget a Szózat fejezte be.

Ünnepség után a Kémeri Nagy család látta vendégül a küldöttségeket és a többi megjelenteket, magyaros, meleg vendégzeretettel.

Az ebéden elhangzott pohárköszöntők eredményeként a vendégek önkéntes felajánlással összegyűjtötték maguk között 1400 Pengőt, amelyből „Kémeri Nagy Imre alapítvány”-t létesítettek azzal a rendeltetéssel hogy ennek az alapítványnak kamataiból egy búrgezd-i szegényorsu, de kiváló tehetségű magyar fiút segélyezzenek a középiskolán és főiskolán át.

Szent Margit avatása.

A párházi Margit szenttéavatása január 19-én történt s a pápa rendeletére a világ katolikus egyházainak ünnepnapjává vált ez a nap.

Szilágysomlyón a róm. kath. egyház szintén méltó módon vette ki részét a magasztos ünnepségből. Vasárnap, hétfőn és kedden ajtatóssági napok voltak, 19-én délelőtt 9 órakor ünnepi misét és a Szent Margit egyházi és magyar jelentőségét méltató beszédet mondott dr. *Hauer Pál* esperes-plebános Délután *Te Deumot* dr. *Udvarhelyi Béla* segédlelkész tartott.

Ez az ünnepség a szenttéavatás jelentőségéhez hű, komoly méltósággal folyt le a szilágysomlyói ősi Báthori-templomban is,

Megkezdődött a szövőtanfolyam.

Térjünk vissza a háziiparhoz!

A „Szilágysomlyó“ egyizben hírt adott arról, hogy Szilágysomlyón a vármegyei Közléti Szövetkezet szövőtanfolyamot nyit, amely már régóta tervbe volt véve s megvalósulására most csakugyan sor került.

A szövőtanfolyam január 18-án nyílt meg a vezetője Sáfra ny Mária, szakoktató, aki ezen a téren elsőrendű ismeretekkel rendelkezik. Eredetileg legfeljebb 14—16 növendék felvétele volt tervbe véve, azonban — aminek őszintén örülünk — oly tömeges volt a tanfolyamra való jelentkezés, hogy azon most már 30 növendék vesz részt. A tanfolyam három hónapos lesz és hisszük, hogy a növendékek buzgón ki fognak tartani ennek végéig. A „tananyag“ kendernek és lennek háziszőttésekké való feldolgozására, de egyszersmind gyapjuszővésére is irányul.

A tanfolyam a gróf Széchenyi-utóban a tűzoltóság udvarán lévő, volt vendéglő épületében van elhelyezve.

E szövőtanfolyam hasznát nem lehet elegendő fölbecsülni, különösen a mai háborus időkben, amikor a gyári ipar a ruházati szükségletet kielégítőleg nem tudja kielégíteni s igénybe kell vennie a fogyasztók nagy részének a háziipar termékeit, amelyek most nemcsak ugynevezett háziszőttel, hanem erősek, tartósak, sőt — ha jól vannak szőve — sokszor a szemnek is kellemesek. A háziipar jelentősége a ruházatkódás tekintetében tehát ma feltétlenül eltérbe került, ez a helyzete azonban előreláthatólag a háboru utáni évekre is ki fog terjedni jódarabig s a kisebb helyek, városok és községek földműves-lakosságánál pedig helye van és helye lesz nagyon sokáig, mert szorosban hozzátartozik a mezőgazdasági háztartások szükségleteihez.

A szilágysomlyói szövőtanfolyam megszervezését speciális helyi szempontból is üdvöndek és szüksegeknek tartjuk, mert dr. Udvar József, polgármester már régóta tervbevette és illetékes tényezőkkel ezirányban megállapodásra is jutott, hogy a szilágysomlyói és a szomszédos járások nagy gyapjutermelésének háziiparszerű feldolgozására meg kell tanítani az arra rászoruló családokat, hogy ez munkát és kenyeret juttasson azok részére és ennek a beszerzésére a vármegyei Közléti Szövetkezet igazgatósága megfelelő gépeket bocsát rendelkezésre, sőt a gépek beszerzése iránt a lépéseket Simon Lajos, ügyvezető igazgató meg is tette a Közléti Szövetkezet részéről, amely különösen gondot fog arra fordítani, hogy mielőbb Szilágysomlyón legyenek a gépek.

Elég baj az, hogy az ország több területén az utóbbi pár évtizedben a háziszővés háttérbe szorult a textilgyárak dömpingje mellett. Ennek a sajnálatos folyamatnak súlyát most tudja meg minden háztartás, különösen a mezőgazdasági háztartások, amelyek pedig alsó-, sőt felsőruházati cikkeiket régebben a magátermelt kenderből, vagy gyapjuból állították elő. A háziipar utján való ruházatkódás mellett leghűségesebben a székelyek tartottak ki és hogy ennek a székelység ma milyen hasznát látja, azt Laczko Lujza, m. kir. gazdasági tanárnőnek „A székely család ruházatkódásának titka“ cím alatt az „Erdélyi Gazda“-ban megjelent cikke tanítja. Buzdítául és okulásul a cikket az alábbiakban közöljük.

*

A háborus korlátozások hatását — írja a kitűnő tanárnő — minden téren érezzük és ha benézünk a városi üzletekbe, az ott látogató üres polcok láttára egy röpke sóhajjal emlékezünk a boldog békeidőkre. A ruházatkódás gondja éppen olyan súlyos mostanában, mint az élelmezés. Aki maga termeli és otthon dolgozza fel a kendert, lent, gyapjút, nincs annyira ráutalva a szövő-

fonó gyáripar-által előállított kevés, silány minőségű, műrostos lepedőre, ruhaanyagra, amiért még tömémentelen pózt is kellene fizetni. Nyugodtan néz a tél előbe és a háborus anyagiánnyal alig kell tördnie annak a falusi családnak, ahol a rubázát nagy részét házilag állítják elő a fonal termelésétől, feldolgozásától kezdve egészen a ruha megváráráig.

Felbecsülhetetlen értékű ma az a körülmény, ha a saját tenyésztésű juhoknak a gyapját, a saját termelésű lent, kendert a ház asszonynepe ügyes kezekkel felfonja, szövi és ebből fedezi a család ruhaszükségletét. A dolgos, munkához szokott székely asszonyok, leányok nagy része az ugynevezett boldog békeidőben sem ült tétlenül a hosszú téli délutánokon, és esteken hanem fontak, szöttek. Összekötötték a hasznosat a klemesszel, vidám vagy édesbuz nótázás, mesélés mellett készült a finom fonal. A háboru minden belátó és számítani tudó gazdaasszonyt megtanított már arra, hogy nemcsak olcsóbb, de összehasonlíthatatlanul jobb, tartósabb is a házilag előállított gyapjuszövet, len- és kendervászon, mert a gazdaasszony a legjobb minőségű nyersanyagot használja fel annak a ruhaanyagnak elkészítéséhez, amit saját és családja felhasználására szánt.

E ötfordul néha az is, hogy a megtermelt fonalnövényt, nyers gyapjút eladják, aztán sok-

kal drágább pénzen mint gyári szövetet, vásznat vásárolják vissza. Ne sajnáljuk a fonalkészítéssel, szövéssel járó fáradságot, hanem lássuk be, hogy a házilag készült ruhaanyag jobb, tartósabb a gyárinál. Természetes, hogy otthon kell elkészíteni a harisnyára, ködmönre való, ha egyszer megtermelt hozzá a finom gyapju. Azt a jó meleg gyapjuposztót, amit a székely asszonyok, leányok állítanak elő, sehol a világon nem tudják úgy megcsinálni, mint Erdélyben. Miért térnénk hát el attól, ami évszázadok óta bevált?

Hány édesanya álitja ki leányának kelengyét azokból a szöttek abroszokból, lepedők-ből, konyharuhákból, amiket szép mintákkal még ómaga szötte lánykorában. Kiszolgálták őt, de tudja, hogy leánya is egész életében használhatja még, mert olyan tartós az a pamuttal vegyített kender- és lenvászon, mint a bőr, azonkívül minden mosás után fehérebb lesz. Ilyen kelengye nemcsak arról beszél, hogy mennyire tartós a házivászon, hanem a sokféle szép szövési minta oláulja mesterének, a székely nőnek nemcs izlését, kézügyességét, ötletes mintatervező képességét, amellyel kifejezésre juttatja a lelkében szunyadó szép iránti érzéket.

Térjünk tehát vissza a háziiparhoz, ezzel nemcsak magunknak és családuknak használunk, hanem hazánk érdekeit szolgáljuk. Nem vagyunk olyan gazdag nemzet, hogy értékeinket könnyelműen veszni hagyhasunk.

HIREK

Igy kalendáriumvásárlás

idején többször gondolunk az időre, mint egyébkor. Többet foglalkoztatja az embert, mert akarva-nemakarva fülébe csattog az idő szekerének kereke. Pedig felesleges gyötrődést okoz csupán, mert okosabbak nem leszünk ezirányu eszmélkedéseinkkel. Nem is lehetünk, miután idő nincs, ez csupán az anyagba szorult lélek, mely időtlen, tehát örök, gyötrelme a folyton-folyvást alakuló, változó anyaggal. Két ellentétes tulajdonságu valamicsoda a lélek és az anyag. Nem szeretnénk zavart okozni, illetve szeretem magam világosan kifejezni, az anyag is örök, de csak részeiben. A „háketősonég“, mint kén-sav mihamarabb, mihelyst csak alkalom adódik, átváltozik, én nem tudom micsodává. Részek szökődnek belőle és másként csoportosulva más anyaggá változik. Nem így a lélek, mely lényegében mindig egy. A megszületés pillanatában és a halál karjaiban egyaránt. Igen ám, de a testi gunyánk annál inkább változik. Egy pár év az Ifjuság s máris elroppent. Hasonlóképen az élet nyara, a férfikor és már ott állunk roskadt testünkkel a sirtödör szélén. És busulunk és sirunk, siratjuk az eltűnt időket. Ez pedig gyarlóság és éppen nem okos dolog. Nem okosabb annál, mintha megsiratnók az égen elsuhanó felhőalakzatokat. Nem az a lényeg, ami megváltozott, hanem ami megmaradt.

Olvasgatásaim közben könyvemből kiesett egy sötét, karmínpiros zselatin-lapocskatörredék. Először az hittem, valami szemét, ki akartam fujni a könyv lapjai közül. Hirtelen ráeszméltem, ni, ni, ez a nagyon régen elfutott gyermekéveim egy emléke. Ezernyolcszáznyolcvankilenc télen kaptam, mint másodikos gimnázista, egy diaktársamtól. Ő meg kapta a hittan órán a káplántól. Valamikor az volt reáirva, hogy a „Jó tanulónak jutalmul Légy szorgalmas és szerény!“ Azért volt zselatinból, hogy tenyérre téve, a test melegétől összekunkorodott. Mentül melegebb volt valakinek a teste, annál hamarabb. Temperamentummutatónak véltük. Hogy miként tudott ez a lapocskat megmaradni, nem értem. De hogy világosan látom és érzem azt a kis fiút, aki kapta és azt, aki adta ezelőtt ötvenöt esztendővel, azt állítom. Téli délelőtt. Óraközi szünet. Napfény, csurog az eres. Földrajz óra. Az Alpok vak-mappáról. Drukk, zsemlyeévés. Csergetés, jön a tanár ur... és így tovább. Nos, ez a vén, roskatagtestü-

ember nem ugyanaz-é, aki ezt a lapocskát annakidején kapta? De bizony az, hiába szenvedett, vénült! A lélek felette áll az időnek. Csak a test mulik!

Szunyoghy Farkas.

— **Áthelyezés.** Báró Jósika János, Szilágysomlyó főpánja Varga Lajos, szilágysomlyói szolgabíró a tanári járási főszolgabíróshoz, onnan pedig dr. Csach Ferenc, szolgabíró a szilágysomlyói járási főszolgabíróshoz helyezte át.

— **Halálozás.** Vették a gyászírt, hogy Somossy Viktor, vasúti áldozópap, székesegyházi tiszteletbeli kanorok, nyuz. eszter-plebános, életének 91. és áldozópapságának 66 évében a biharmegyei H. gyökös-szentmiklóson január 16-án elhalálozott. — Alig van magyar ember Szilágysomlyón és környékén, aki ezt a derék, tiszt-letreméltó magyar papot ne ismerte volna, sőt Szilágysomlyó minden részén megbecsüléssel vették körül egyéni-égát és emlegették nevét. Több évtizeden át volt a kárát ztelkiek eszter-plebános és innen ment nyugdíjba is. Népszerűtlen ragaszkodott lelkipásztorához, akinek lelkéből a jószág derűje sugárzott mindenkire. Kellemes, vonzó egyénisége, emlekedett lelki-világa és világszemlélete, kedélybéli csöndös vidámsága az őszintén tisztelő és a jóbarátok rokarságát vonzotta magához, nem is szóva arról, hogy vendégszerető házában magyar szilágysomlyói és nyájassága feledhetetlen marad azok előtt, akik valaha nála megfordultak. A Trianonnal kezdődött kisebbségi magyar sors őt már meglehetősen magas életkorban találta, amikor az emberek jó része az aktív munkából már félre szokott állni, ő azonban a kisebbségi magarságnak minden élet-megnyilatkozását nemcsak hogy élénk figyelemmel kísérte végig, hanem a kárászteleki egyházközösség derék magyar népét a Magyar Párt zászlója mellett megtartotta s a magyar reményt hievének lelkében örömezesként gyújtotta meg s nem volt magyar mozgalom, amelynek ő — egyéni-égéhez méltóan — csendben anyagi és erkölcsi támogatója és pártfogója ne lett volna. A „Szilágysomlyó“-nak is régi, hűséges barátja maradt évtizedeken keresztül. A ritka magas életkort megért, jó lelkipásztor elhalálozását a megye magyar közönsége őszinte részvétellel vette hírül.

— **Vallásos est.** A református Nőszövetség — a leányszövetséggel és az I. K. E.-vel karöltve — január 23-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja meg idei első vallásos estjét a ref. elemi iskola nagytermében a következő műsorral: 1. Edfobás. — 2. Kálós ének: Né-

csüggedj el! — 3. Igeolvasás és magyarázat. Imádság, mondja Kovács Zsigmond, espáres. — 4. Ki tiltja meg nekünk? Szavalja: Balla Pirokska. — 5. Hegedű szóló — Játssza: Papp Katalin. — 6. Menny és Pokol. Párbeszéd. Előadja: Bolog Julia és Gózner Mária. — 7. Az Ur Szent Bárányára. Éneklők a leányszövetség tagjai. — 8. Orvosság. Szavalja: Bartha Mária. — 9. A külmisszióról. Előadás. Tartja Gáll Ferenc, segédlelkész. — 10. Ember tervez, Isten végez. Dialóg. Előadja: Bakózy Imre, Kiss Ferenc, Nagy Kálmán 11. Angelus. Szavalja: Fuzas Ágnes — 12. Himnusz. Éneklők a gyülekezet. — Bölöpődij nincsen, a paraszti adományok azonban jótékony célra lesznek fordítva.

— **Házasság.** Kiss Imre, m. kir. őrmester és neje Székér Mária értesítik jóbarátait és ismerőseiket, hogy január hó 11-én, Hajduböszörményben házasságot kötöttek.

— **Meghaltak a hármásikrek.** A „Szilágysomlyó” előző számában hírt adtunk hírt arról, hogy Józsa B. István, szilágyparacseni földművesasszonynak a szilágysomlyói állami közoktatásban hármas ikergyermeke született, a múlt héten. Mind a három fiú, akik a keresztelőviz alatt István, János és Zoltán nevet nyerték. Az István nevű még az első napon meghalt, majd Zoltán és János is visszatérhetetlenül itt hagyták ezt a megbolydult, örült földgolyót: meghaltak ők is. A hármas ikrek idő előtt születtek, gyenge fejlődésűek voltak.

— **Magyar Honvédnapot rendez a róm. kat. Kulturteremben a Népművelési Bizottság.** A város iskolán kívüli népművelési bizottsága megkezdi az április közepéig tartó előadás-sorozatokat a róm. kat. kulturteremben és ennek keretében f. hó 30-án pontosan d. u. 5 órai kezdettel „Magyar Honvédnapot” rendez. Az előadás címe: „A honvédség nevelő és országépítő hatása.” A kisérő műsorul szolgáló szavaltokat, én kári és zorekari számokat a helybeli középiskolák növendékei nyújtják.

A népművelési bizottság egyébként értékes előadás-sorozatot állított össze. Az előadásokról a város közönségét minden héten farragaszok utjára is tájékoztatni fogjuk.

— **Elveszett.** f. hó 15. én egy gyöngy betétes függő. Kérem a szives megtalálót, hogy a lap kiadó hiv. ba adja be és illő jutalomban részesül.

— **Pályadíj-kitűzés agrárpolitikai tanulmányok jutalmazása.** Darányi Ignác Agrártudományos Társaság ezidén is 1000 pengő azaz Egezer pengő jutalmi díjjal óhajtja kitüntetni az 1912, vagy 1843. folyamán megjelent és az agrárpolitika (mezőgazdasáspolitikai) körébe vágó munkák legjobbját. A díj odaítélésénél tekintetbe jöhetnek nemcsak önállóan könyv-alakban megjelent, hanem folióiratban közzétett munkák is. Azok terjedelme tekintetében sincs semmiféle kikötés, természetesen azonban, hogy rövidebb tanulmány esetében a tartalmi értéknek nagyobbnak kell lennie. A díj odaítélésében a Társaság által kiküldött bíráló bizottság dönt, mindazok a jutalmi díjra pályáznak, illető munkájukat 3 példányban küldjék be dr. Bernát Gyula r. tag, titkárnak (V. Deák Ferenc u. 12.) A bíráló bizottság a jutalomban részesíthet azonban be nem küldött munkát is. Jogában áll továbbá a díjat legfeljebb két részre osztva is kiadni. A pályamunkák beküldésének határideje 1944. január 31.

— **A cinkék rendkívüli haszna.** Egy német szaklap felhívta a figyelmet arra az aggasztó körülményre, hogy az országban — t. i. Németországban — az utóbi évtizedekben a honi énekesmadarak száma több, mint ötven százalékkal csökkent. Az énekes madarak pusztulása nemzetgazdasági szempontból igen káros, mert tudvalevőleg rengeteg rovar fogyasztanak és ezzel nagy szolgálatot tesznek a gyümölcs- és zöldségtermelésnek. Szakemberek számítása szerint egyetlen cinképár, amelynek évenként átlag 18 fiókája születik, kicsinyeivel együtt évenként mintegy másfél métermázsa rovar, vagy 150.000 közepnagyságú hernyót, avagy 20 millió rovartojást pusztít el. A lap felhívja a közönséget, hogy

vegye védelmébe minden eszközzel az énekes madarakat, gondoskodjék arról, hogy a téli hónapokban is táplálékhoz jussanak és rendezzen be számukra fészkelésre alkalmas helyeket.

SPORT.

A testnevelési főiskola 50 kitűnő tanárjelöltje tart tornász-bemutatót február végén Szilágysomlyón

Előzetes hírt adunk arról, hogy Varga Jenő, az O. S. K. IX. kerületi vezetője a budapesti testnevelési főiskola 25 tanár és 25 tanárnő jelöltből álló tornászcsapatát hozza le a jövő hónap végén tornász-bemutatóra Szilágysomlyóra.

Amikor ezt a városunkban még soha elő nem fordult gyönyörű és előkelő sporteseményt örömmel jelentjük be közönségünknek, közöljük, hogy a részletes műsor kidolgozása folyamatban van és arról lapunkban hétről-hétre pontos tájékoztatást fogunk adni.

Olyan látványban lesz része a város közönségének és az egész Szilágyságnak, amilyenre egy ember életében csak egyszer kerülhet sor.

A tornász-bemutató rendezését dr. Udvary József, polgármester irányítása mellett a M. L. Sz. szilágysomlyói kirendeltségének vezetősége dr. Csizsár Kázmér, elnök, Örkényi Sándor főtitkár, Komecsey István, Szász Győző, Baranyi István és Török László vállalták el.

Felkérjük a város közönségét, hogy a testnevelési főiskolásokat elszállásolásra foadadják be házukba és erre való szives készségüket jelentsék be telefonon, vagy személyesen Örkényi Sándor főtitkárnak.

A Szilágyság és a Székelyföld labdarugó-sportjának fellendítéséről tárgyalt a kolozsvári kerület közgyűlése.

A Magyar Labdarugók Szövetségének kolozsvári kerülete január 16-án tartotta közgyűlését Kolozsváron Adorján Ödön, kerületi elnök elnöklésével.

Az Országos Központot Barcsay János, orsz. ü. v. elnök és Ipolyvölgyi Ferenc, orsz. főtitkár képviselték. A közgyűlésen mintegy 38 egyesület képviseltette magát, jelen volt a székelyföldi kirendeltség vezetősége a szilágysági kirendeltséget Örkényi Sándor, szilágymegyi kerületi kirendeltség főtitkára képviselte.

A közgyűlésen magvas megnyitó beszéddel Adorján Ödön rámutatott arra, hogy az erdélyi kerületnek sok és nehéz kérdése van, mind ezeket a kérdéseket azonban magyar barátságga és munkaszeretettel igyekeznek a kerület vezetői megoldani.

Lőrincz Sándor, kerületi főtitkár az egész évi munkáját főleg részletes beszámolót tartott, amit a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vett.

A közgyűlési ügyek letárgyalása után Örkényi Sándor, a szilágysági kirendeltség főtitkára közölte meg úgy az országos elnökségnél, mint a kerület vezetőiségének azt a jóindulatot, amellyel felismerték a Szilágyság sportjának jelentőségét és azt kifejezésben támogatják is.

Barcsay János, orsz. ü. v. elnök megelégedését fejezte ki a kerület és a kirendeltségek munkássága miatt és biztosította a közgyűlést arról, hogy az erdélyi sportot már sajátos helyzeténél fogva is különös figyelemre és segítségre méltatja az országos elnökség is.

A Szilágyság labdarugó-sportjának idei munkaterve.

A közgyűlést megelőzőleg, szombaton, 15-én a kerület elnöksége és tisztességi részleteiben megtárgyalták a Szilágyság és a Székelyföld és általában a vidék labdarugó-sportjának fellendítésére vonatkozó eszközöket és módszereket. Összettel érteültünk arról, hogy az O. S. K. a szilágysági egyesületek pályakérdéseit is jelentős építkezési segítséggel igyekeznek meg-

oldani és minden szilágysági egyesületnek felszerelések beszerzésére 3—5000 P-ig terjedő segítséget nyújtott. — Összettel érteültünk arról is, hogy a M. L. Sz. pedig cipő-és labda-juttatásban részesíti a szilágysági tagegyesületeket.

Csak hálával emlékezhetünk meg az országos központ megértéséről akkor, amikor a magyar labdarugás utánpótlásának válogatottját propaganda mérkőzésre küldte Budapestről július 2-án a Szilágyság legjobb tizenegye ellen. Július 2-án tehát a magyar labdarugásnak országos ünnepe lesz Szilágysomlyón.

Örkényi Sándor, főtitkárnak sikerült összeállítani a nyári programot is, amennyiben a kolozsvári A. C. első csapata, a kolozsvári Bistya, — a kolozsvári Munkás, — a kolozsvári Korvin, — a beszercei magyar sportgyulek és a dési Máv csapatait sikerült július és augusztus hónapra a Szilágyság különböző helyein a szilágysági válogatott ellen labdarugó mérkőzésre lekötni.

A tavaszi bajnoki forduló után pedig Adorján Ödön, elnök és Lőrincz Sándor, főtitkár kezdte, ményezésére vándordíjas mérkőzések lesznek a székelyföldi Bernádi, — a kolozsvári Mátyás, — a szamosmenti Bethlen — és a szilágysági Bithori-csapatok válogatottjai között.

A szilágysági kirendeltség labdarugóinak tehát most el kell kezdenie a készülődést, hogy a tavaszi forduló végeztével Beszerce ellen válogatott mérkőzést tarthasson és előkészülhessen a magyar utánpótlás válogatottjaival leendő küzdelemre és a szépen előkészített nyári műsorra.

A vasuti szállítványokat hétfőn is kikézbessitik a kereskedőknek

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szabályozza az üzleti zárórendelkezés szabályozása miatt szükségessé vált vasuti szállítványok kézbesítésének módjait.

A rendelkezés értelmében a vasuti és közúti fuvarozás zavartalan lebonyolítása, illetve a küldemények gyors kézbesítésének előmozdítása, a gördülő anyagok teljesebb kihasználása és a raktárak kellő időben történő kiürítése érdekében azok a kereskedők, akik nyílt árusítási üzletüket hétfői napon zárva tartják, kötelesek gondoskodni arról, hogy a vasúton, vagy szállítványozó útján közvetlenül a címükre érkező küldemények, illetve ily küldeményekről szóló értesítések hétfői napon reggel 9 órától délután 4 óráig részükre kikézbessithetők legyenek. Ugyanez a két lehetőség terheli a kereskedőket a hét többi napján is az üzletek nyitvatartására megállapított idő alatt.

A fentiekben ismertetett rendelet január 17-én, hétfőn életbe is lépett.

Gazdálkodás.

A tavaszi szőlőtelepítések előtt.

Magurai szőlőinket az első világháborús idők-től kezdve alig tudták gazdáink abban a karban tartani, amiben és ahogyan kellett volna. Szőlőműveléssel javarészen magyarok foglalkoznak, — nekik pedig — legfőként a kisebbségi sors évei alatt keletkezett vagyoni visszaesés következményeképen — nem volt módjuk arra, hogy új ültetéseket s — ami épp oly fontos, sőt talán fontosabb lett volna — régi szőlők felújítását eszközökhöz juttassák. Kétségtelenül erős visszaesés történt nálunk is, akárcsak Erdély többi borvidékén, a szőlőültetvények minőségi és mennyiségi értékében s ennek kárát főként a szilágysomlyói Magurai borvidékhez hasonló, kisebb mennyiséget, de jobb minőséget adó szőlővidékek látták. Sajnos — hogy éppen az évszázadokra visszatekintő hírű-nevű somlyói Magurai borvidékről beszéljünk — az utolsó három-négy évtized alatt annyi gyenge minőségű bort adó szőlőfajta belekeveredett szőlőbirtalainkba, mint pl. Erdei, Járdovány s hasonló, hogy ezek mélyen befolyásolták az egykor nagyot, egyébként és ezek dacára még ma is meglehetősen kelendő és kapós szilágysomlyói bor minőségi becsét és értékét, amely pedig — a talajunknak és éghajlatunknak megfelelő boraszólfajták kultiválása mellett — az ország legjobb helyén álló borok nevével és értékével vetekedhetnek, amint ezt az ország egyik legnagyobb szőlészeti és borászati szakértője, dr. Gerő Zoltán, az országos ampelológiai intézet igazgatója is megállapította.

A magyar földművelésügyi kormányzatnak köszönhető, hogy a jobb borvidékek szőlőültetvényeinek felújítását munkatervébe beillesztette és ezek között szerepel a szilágysomlyói Magurai borvidék is. A régi, kivénhedett szőlők felújítási akciójával kezdődött a földművelésügyi kormányzat munkatervének végrehajtása és ennek keretében már a múlt tavasszal a felújításra vállalkozó több magurai szőlősgazda ingyenes oltványellátásban. Az idei tavaszi felújításos telepítésre már sokkal több gazda vállalkozott, ami örvendetes jelenség a somlyói Magurai borvidék meginduló és annyira szükséges újjászervezésében, éppen azért, hogy borsaink minőségi előnyüknél fogva a háború utáni békés termelésnek előrelátólag megnövekedő versenyében is biztos piacra számíthassanak.

Helyes előrelátás a földművelésügyi kormányzat részéről hogy olyan szőlőfajtákat juttat a gazdákhöz, amelyek egyrészt a mi éghajlati és talajviszonyainknak megfelelnek, így pl. Raling, Leányka (nem tévesztendő össze a Király-leánykával) Furmint stb.

Csak szőlősgazdáink jövőbelátással, kedvvel és áldozatkészséggel fogjanak hozzá a szőlőfelújítás munkájához, amely a szilágysomlyói Magurai bornak országos nevet és becsét fog még adni belátható időn belül.

Egyházi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat jutányos áron készít a

SZIVÓS és NAGY
könyvnyomda.

SZILÁGYSOMLYÓ,

Kossuth L. utca.

Elsőosztályu csemegeszőlő kapható

Kerekes Istvánnál

P. Szathmáry Károly u. 12.

Szőlőoltványok!

Gyökeresszőlők! Államilag engedélyezett telepről, minden mennyiségben és fajban azonnal megrendelhetők. Szükségeiteket, közvetlen telepemről rendeljék, mert ügynök által magasabbak az árak. — *Elsőosztályu oltványaimról kérje árjegyzékeimet.* Másodosztályu oltványaim 80 fillér darabonként.

Kiss szőlőoltványtelep A b a s á r, Postafiók.

266—1943. vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Incze Sándor szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Bodea Emil szilágysomlyói lakos javára 465 P. 68 f. tőke és több követelés és járuléki erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a szilágysomlyói kir. járásbíróóság 1943. évi 62. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi július hó 5-én lefoglalt 2000 Pengőre becsült ingóságokra a szilágysomlyói kir. járásbíróóság Pk. 3202/1943. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs. — végrehajtást szenvedő lakásán, Porc községben, zárgondnok lakásán leendő megtartására határidőül 1934. január hó 24. napjának délelőtt 10 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt és visszatartott 20 darab juhot s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár $\frac{2}{3}$ -részéért, készpénz fizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Szilágysomlyó, 1944. évi január hó 8-án.

Kiss Benedek
kir. bírósági végrehajtó

Vh. 339—1943. sz.

Pk. 3089—1941. sz.

Árverési hirdetmény.

Holczmann Emilia Rác Sándorné tasnádi végrehajtató javára érszentkirályi lakosok, végrehajtást szenvedők ellen 333 P. 33 f. tőkekövetelés és járuléki erejéig a tasnádi kir. járásbíróóság 3089—1941 számú végzésével elrendelt s hivatalból fogatosított kielégítési végrehajtás során 1942. évi március hó 30. napján lefoglalt és 1840 P-re becsült ingóságokat, köztükük ökrök, borjú, süldő-disznók, Érszentkirály községben, végrehajtást szenvedők lakásán 1944. évi február hó 8. napjára délelőtti 12 órára ezennel kitűzött bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, azonban a becsár $\frac{2}{3}$ -ad részénél nem alacsonyabb vételárban el fogom adni. A szakértői becslés elrendelése esetén a Te 74. §-a az irányadó.

Ezt az árverést a Vhn 20. §-a értelmében azoknak a végrehajtatóknak (csatlakozóknak) a javára is kitűzöm, akik a hirdetmény kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenük halasztó hatályú igénykereset nincs.

Tasnád, 1943. december hó 28 napján.

Pákai Kálmán

kir. járásbíróági végrehajtó.

Városi Mozdószínház

Január 22—23—24.

2 film egy műsorban:

„A 28-as”

Ezenkívül:

Palócvirág

Január 25. Csak 1 napig! Kedd.

Csak 16 éven felülieknek!

Szenzációs francia vigjáték!

Kisasszony a

mostohám

Január 26—27. Szerda—csütörtök.

Egy aplegény szellemes kacagató kalandjai HEINZ RÜHMANN pompás alakítása!

Az erénycsősz

FIGYELEM: Előadásainkat hétköznapokon $\frac{1}{2}$ 6 és $\frac{1}{2}$ 8, vasárnap és ünnepnapokon 3, 5 és 7 órákor kezdjük.

Eladó

M. G. gyártmányu 1200-as cséplőgarnitúra kazánnal, üzempépes állapotban.

Sarmaság, Vasut-u. 20.

Szilágy-megye.

**Jó, kifogástalan
töltőtollat csak
megbízható cégnél
vásároljunk!**

Ajándékozzunk könyvet!

Különbféle szépirodalmi és ifjúsági könyvek nagy választékban kaphatók.

Szines papírszalvéta, toalettpapír, fekete elsőtétítő papír s **mindentemű papír-áru** kapható. — Gummibélyegző megrendeléseket felveszek,

a magyar

T I N T E N K U L I

megérkezett.

L Á Z Á R

könyv- és papírkereskedő.

Kossuth Lajos utca 19.

Telefon 20.

**Egy fekete üveges-szekrény
és egy kerek asztal eladó.**

Cim a kiadóban.

Hirdessen a „Szilágysomlyó”-ban!